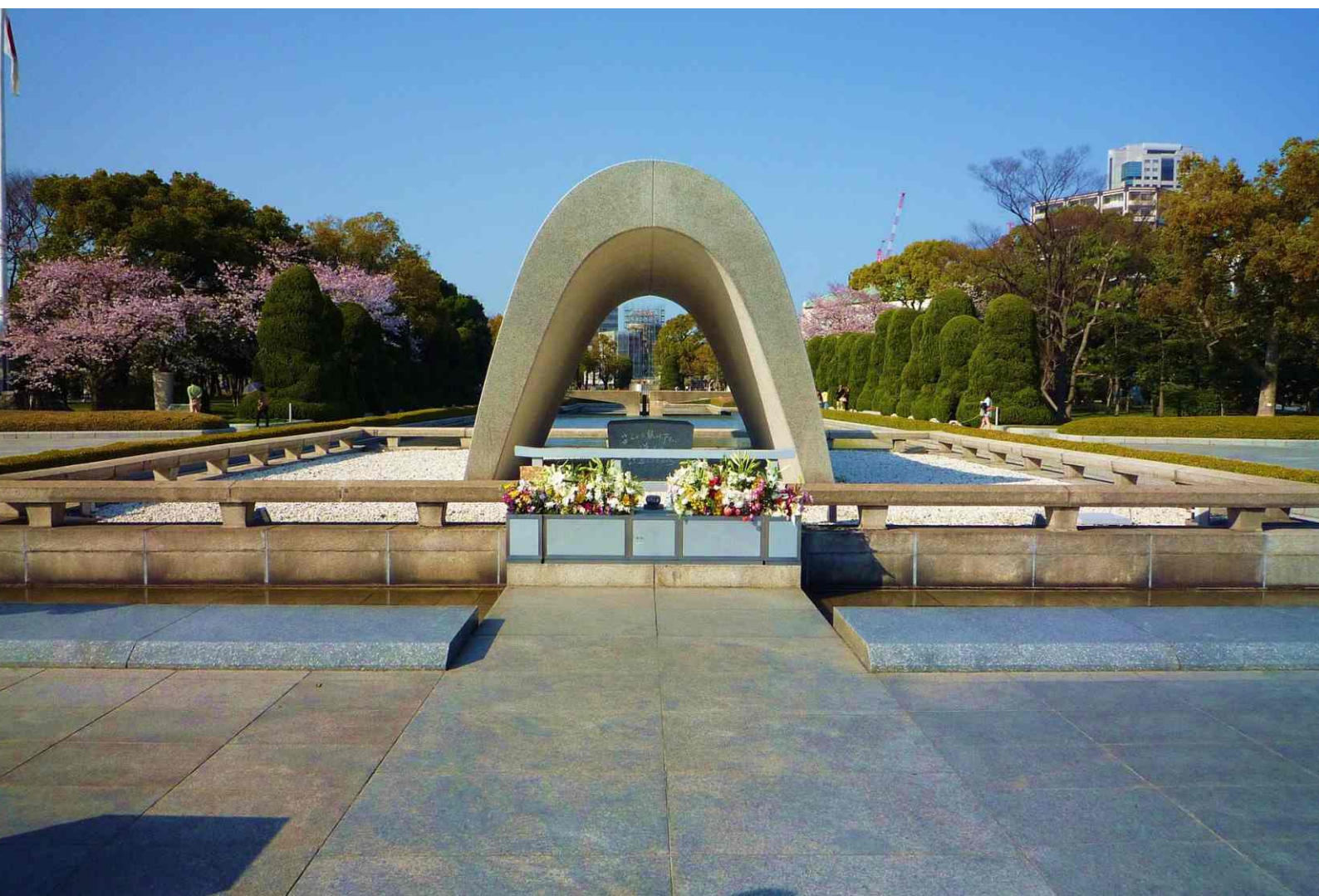

št. 35 julij / avgust 2020

Življenje na Japonskem

HIROŠIMA

SIMBOLI PREFEKTURE

PTICA:
Rdečegrlj slapnik

MORSKA ŽIVAL:
Ostriga

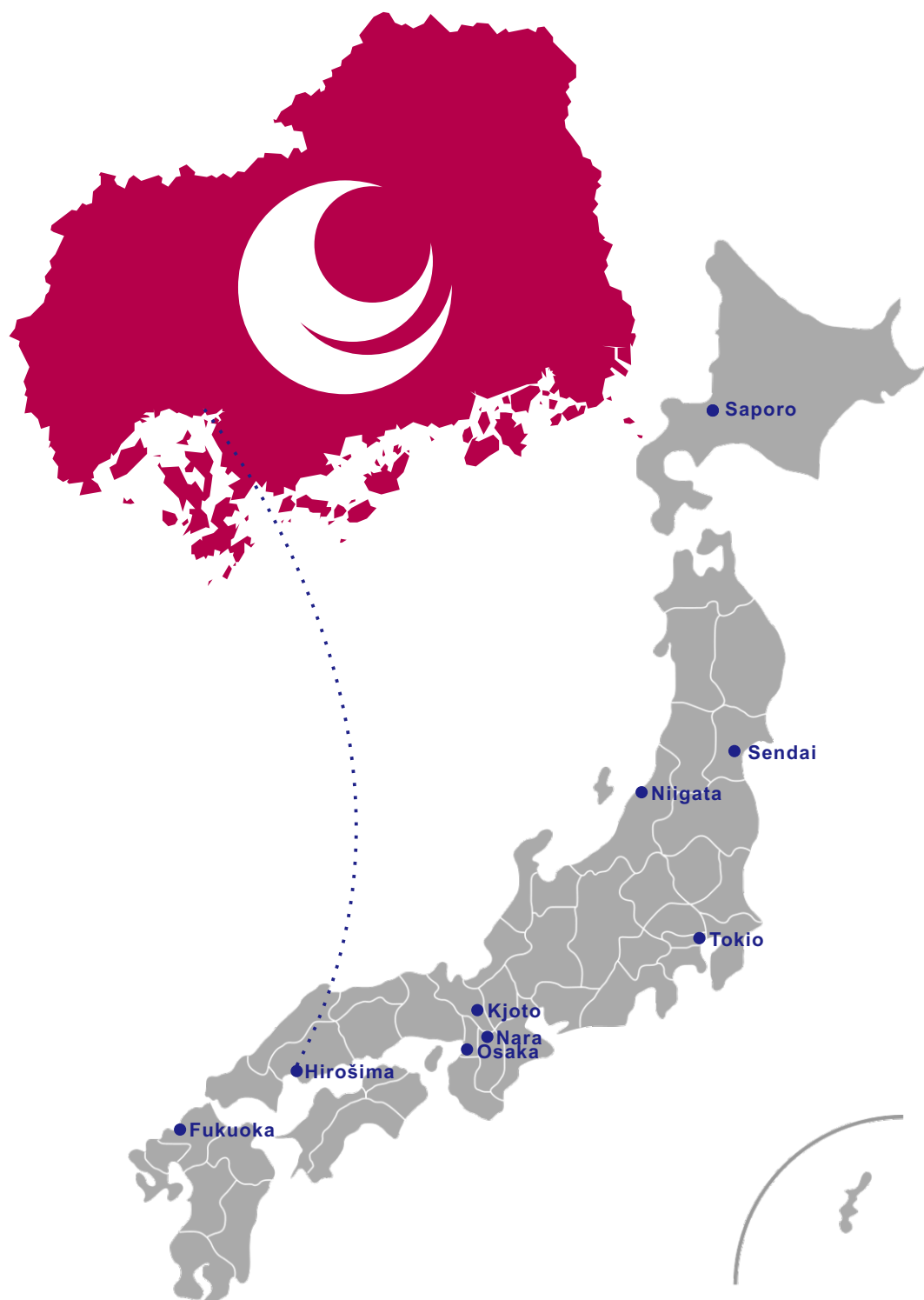
DREVO:
Japonski javor

MASKOTA:
Carp buoya

Zemljepisna širina: 34°23'60.00"S
Zemljepisna dolžina: 132°26'60.00"V

Oddaljenost od Tokia (Hirošima): 674 km (zračna razdalja)

ZGODOVINA

備後

阿武門
観音堂

六十余州名所図会

KOT SREDIŠČE TRGOVINE IN KULTURE ŽE V NAJZGODNEJŠIH ZAPISIH

Razcvet območja, kjer se danes nahaja prefektura Hirošima, je moč zaslediti proti koncu 6. in začetku 7. stoletja. Takrat je bilo to ozemlje razdeljeno na dve pokrajini – Aki in Bingo. Mesta so se tam uspešno razvijala zaradi transportnih poti skozi gorato ozemlje, ki so vodila do Notranjega morja.

Pokrajina Aki je bila pomembna predvsem v verskem smislu, saj je bilo tam najverjetneje že v 6. stoletju na majhnem otoku Itsukushima, poznanem tudi kot Miyajima, zgrajeno šintoistično svetišče Itsukushima, ki ga sicer prvi zgodovinski zapisi omenjajo šele leta 811. Svetišče, ki je bilo zgrajeno v čast gori Misen in otoku Itsukushima, se je pod pokroviteljstvom mogočnega klana Taira razširilo v obdobju Heian (794–1185), sčasoma pa postalo pomembno romarsko središče, ki danes sodi tudi pod okrilje Unescove svetovne dediščine.

KLAN MORI IN BITKA PRI SEKIGAHARI

Bitka pri Sekigahari se je odvijala 21. oktobra 1600 in v japonski zgodovini velja za enega večjih konfliktov v centralnem območju največjega otoka Honshuja. Proti koncu obdobja vojskujočih se držav, imenovanega Sengoku, se je bila bitka met regenti, ki jih je imenoval Toyotomi Hideyoshi. Pod vodstvom daimyoja Ishide Mitsunarija so se Toyotomijevi podporniki, ki so so imeli sedež na zahodu Japonske in si prizadevali ohraniti njegovo zapuščino in ustaviti Tokugawin vzpon na oblast, spopadli z vzhodnim daimyoji, ki so se borili za Tokugawo Ieyasuja.

Mōri Terumoto je vodil zahodno vojsko v bitki pri Sekigahari, vendar je njegova stran izgubila, saj se je med dogovorjenimi zavezniki skrivalo nekaj izdajalcev. Mitsunari je dva daimyoja ponižal in tako sta se odločila, da ne bosta sledila njegovim ukazom v bitki. Kobayakawa Hideaki je Tokugawi na skrivaj sporočil, da se bo boril zanj, ko bo prišel čas. Tudi Kikkawa Hiroie, ki je bil član klana Mōri, je bil v stiku z vzhodnimi generali, katerim je sporočil, da se klan Mōri med bitko ne bo zganil. Po porazu je klan Mōri izgubil tri vzhodne pokrajine in prestolnico preselil iz Hirošime v današnji Hagi v prefekturi Yamaguchi. Ieyasujeva zmaga je bila osnova za vzpostavitev šogunata Tokugawa, ki je do leta 1868 obdržal oblast nad Japonsko.

GRAD HIROŠIMA

Mōri Terumoto, eden izmed petih regentov, ki jih je izbral Toyotomi Hideyoshi, je dal zgraditi grad v Hirošimi. V obdobju Edo (1603–1868) sta ga uporabljala klana Fukushima in Asano. Grajski stolp je bil leta 1931 označen za nacionalni zaklad, vendar ga je atomska bomba kasneje uničila. Grad je bil obnovljen leta 1958, v okviru njegove 400-letnice, leta 1989, pa je bila popolnoma obnovljena tudi notranjost, kar je omogočilo, da grad sedaj deluje kot muzej, ki prikazuje zgodovino in kulturo japonskih samurajskih družin.

ATOMSKA BOMBA

Do avgusta 1945 je zavezniški projekt Manhattan izdelal dve vrsti atomske bombe, 509. skupina Vojnega letalstva kopenske vojske Združenih držav Amerike (USAAF) pa je bila opremljena s predelano različico Boeinga B-29 Superfortress, letala, ki je bilo zmožno te bombe ponesti iz Tiniana v Marianskem otočju do Japonske. Zavezniki so 25. julija izdali ukaz o uporabi atomskih bomb na štirih japonskih mestih. 6. avgusta je eden od letal B-29 odvrget uranovo bombo, imenovano »deček«, na Hirošimo. Drugi B-29 je tri dni pozneje na Nagasaki odvrget plutonijevo bombo »debeluh«.

Bombe so takoj opustošile svoje cilje. Približno polovica smrtnih žrtev je nastala že prvi dan bombardiranja. V naslednjih dveh do štirih mesecih je zaradi akutnih posledic bombnih napadov v Hirošimi umrlo med 90.000 in 140.000 ljudi ter v Nagasakiju med 39.000 in 80.000 ljudi. Več mesecev pa so ljudje umirali še zaradi posledic opeklin, radiacijske bolezni in drugih poškodb, ki so jih povzročile bolezni in podhranjenost. V obeh mestih so večino žrtev predstavljali civilisti, čeprav je imela Hirošima veliko vojaško postojanko.

Japonski cesar Hirohito je v radijskem nagovoru 15. avgusta napovedal brezpogojno predajo svoje države v drugi svetovni vojni in se skliceval na uničujočo moč "nove in najbolj krute bombe".

OTROŠKI SPOMENIK MIRU

Sasaki Sadako je bila izpostavljena atomskemu bombardiranju v Hirošimi, ko je bila stara dve leti. 10 let pozneje so ji nenadoma diagnosticirali levkemijo in po osmih mesecih boja, je 25. oktobra 1955 končala svoje kratko življenje. Sadako je verjela, da bo tisoč žerjavov iz papirja ozdravilo njeno bolezen ter do svoje smrti naredila več kot 1300 papirnatih žerjavov iz ovojnih listov zdravil in drugega papirja. Zgodba o Sadako je simbol tragedije v Hirošimi, ki jo poznajo ne le na Japonskem, ampak tudi v tujini.

Spomenik so ji posvetili na dan otroka, leta 1958. Njeni sošolci, ki jih je njena smrt rizadela, so na ves narod naslovili poziv, da bi postavili spomenik, posvečen vsem otrokom, ki so umrli zaradi atomskega bombnega napada. S podporo učencev v več kot 3.100 šolah po vsej Japonski in devetih drugih državah, je bil dokončan ta devet metrov visok bronasti kip. Na vrhu tridelnega podstavka v obliki kupole stoji bronasta figura deklice, ki drži zlato obarvanega žerjava. Na levi in desni strani podstavka visita figuri dečka in deklice, ki simbolizirata svetlo prihodnost in upanje. Na kamnu pod podstavkom je napisano: "To je naš krik. To je naša molitev. Mir na svetu."

DREVO PREŽIVETJA HIBAKUJUMOKU

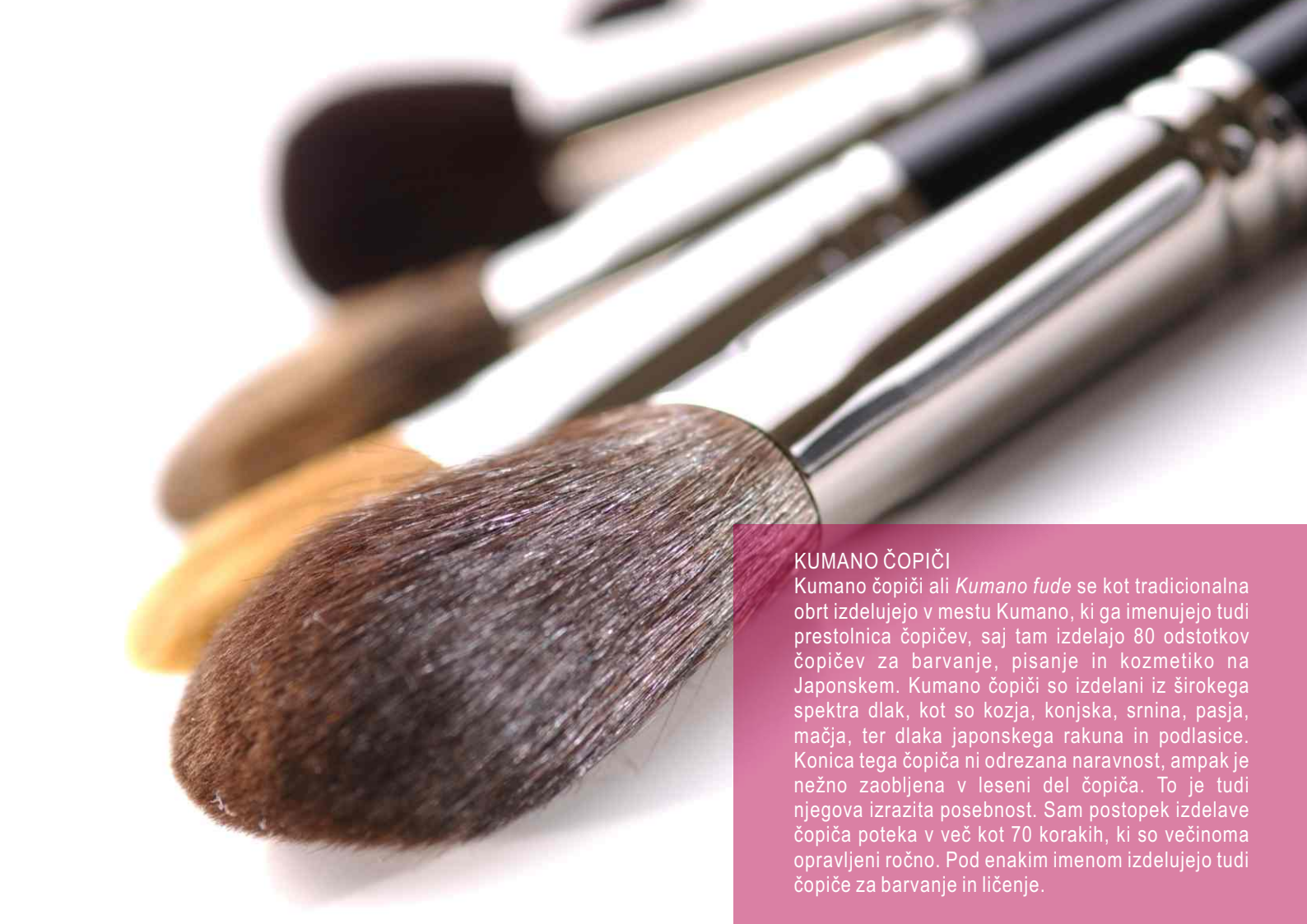
Mnogi so verjeli, da nobena rastlina po eksploziji atomske bombe 75 let ne bo rasla. Toda nekaj mesecev pozneje, so na drevesih, ki so bila bombardirana, opazili nove poganjke. Danes je na 55 mestih v Hirošimi približno 170 dreves, ki so preživela. So dragocena živa vojna dediščina, ki priča o atomskem bombnem napadu.

TRBO

MIYAJIMA LESENI IZDELKI

Miyajima leseni izdelki ali *Miyajima Zaiku* so, kot se lahko sklepa iz imena, leseni izdelki iz mesta Miyajima na otoku Itsukushima. Mesto Hatsukaichi na istem otoku, je znano kok zbirni in distribucijski center za les, kar pomeni enostavno pridobivanje lesa za lokalno obdelavo. Tako je Miyajima postala največji proizvajalec teh izdelkov. Leseni izdelki iz Miyajime so znani predvsem po skrbni metodi zaključne obdelave. Izdelki so namenoma namočeni v vodo saj s tem iztopijo lesno teksturo. Izdelki, kot so skleda in lopatice za riž, so znani po svoji praktičnosti, saj se vonj po lesu ne prenese na riž, prav tako pa se le-ta ne sprime z lesno površino. S to metodo izdelujejo tri vrste lesenih izdelkov Miyajima. Prva vrsta so izdelki izdelani s stružnico ali *hikimono*, to so okrogli pladnji in krožniki za šalice. Sledijo izdelki iz ročne obdelave s klado ali *kurimono*, kot so kvadratni pladnji. Zadnja je *Miyajima-bori* ali ročno rezbarjenje okrasnih vzorcev kot so pokrajina, rože itd. na pladnje, enojne zaslone ali stebre. Vse vrste izdelave minimalno lakirajo, saj želijo obdržati naravno lepoto lesne teksture in izvesti toploto in občutek lesa.

KUMANO ČOPIČI

Kumano čopiči ali *Kumano fude* se kot tradicionalna obrt izdelujejo v mestu Kumano, ki ga imenujejo tudi prestolnica čopičev, saj tam izdelajo 80 odstotkov čopičev za barvanje, pisanje in kozmetiko na Japonskem. Kumano čopiči so izdelani iz širokega spektra dlak, kot so kozja, konjska, srnina, pasja, mačja, ter dlaka japonskega rakuna in podlasice. Konica tega čopiča ni odrezana naravnost, ampak je nežno zaobljena v leseni del čopiča. To je tudi njegova izrazita posebnost. Sam postopek izdelave čopiča poteka v več kot 70 korakih, ki so večinoma opravljeni ročno. Pod enakim imenom izdelujejo tudi čopiče za barvanje in ličenje.

KAWAJIRI ČOPIČI

Kawajiri čopiči ali *Kawajiri fude* so vrhunski čopiči za kaligrafijo. Proizvajajo jih v mestu Kawajiri in so že iz starih časov znani po svoji neprimerljivi kvaliteti. Izvirajo iz obdobja Edo, in sicer iz leta 1850. Tako kot Kumano čopiči, se tudi Kawajiri čopiči v modernih časih ne proizvajajo samo za kaligrafijo, temveč tudi za slikanje in ličenje. Njihova največja značilnost je posebna metoda mešanja dlak, znana kot *neri maze*. Dlake, uporabljene za izdelavo čopiča, vključujejo vse od kozje, konjske, dlake podlasice in rakuna. Zaradi posebne metode mešanja teh dlak, je vsak čopič izdelan ročno in ga izdela samo en obrtnik, kar pomeni, da jih ni mogoče proizvajati v velikih količinah.

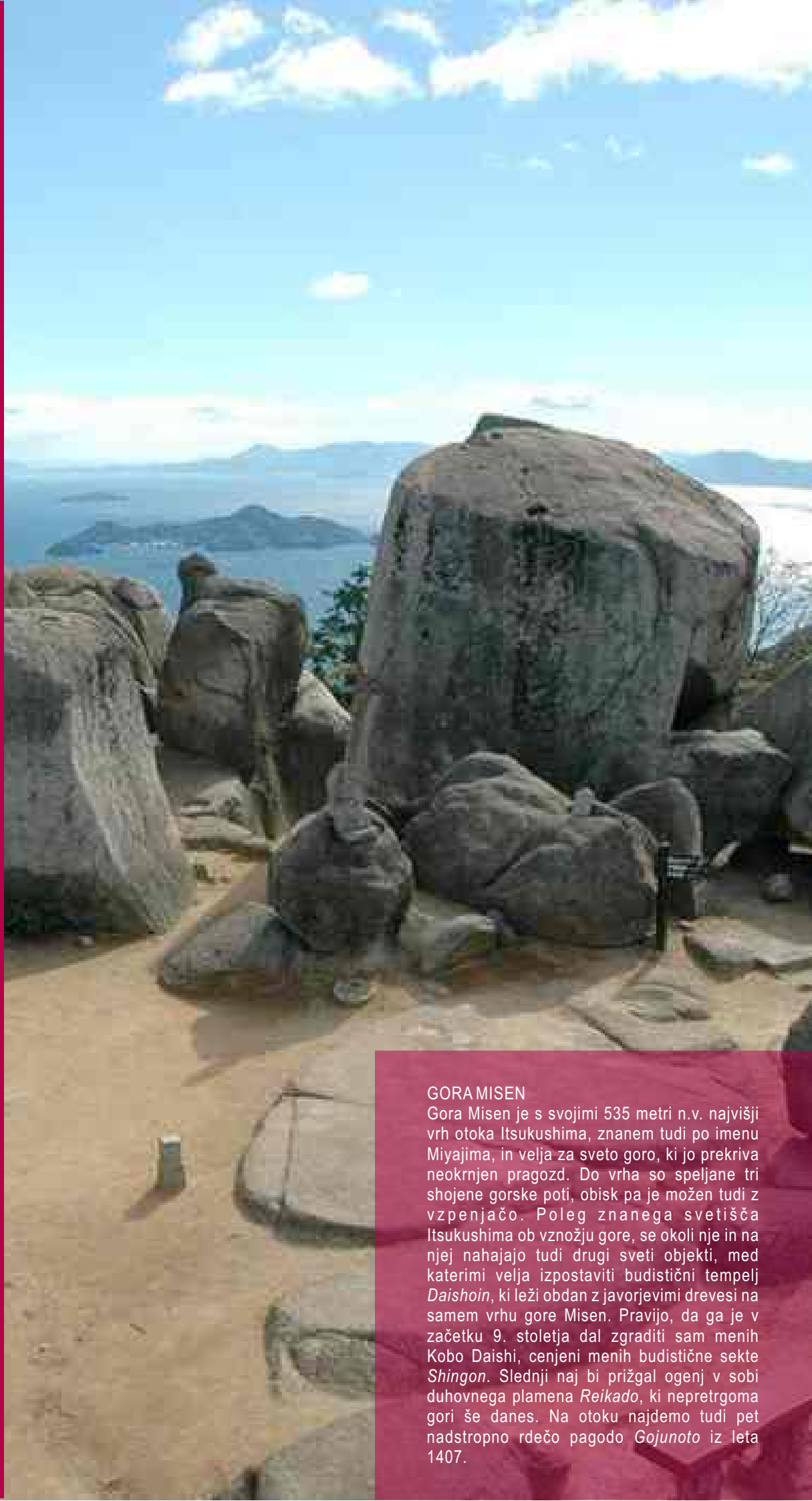

TRADICIONALNO GLASBILO IZ FUKUYAME: KOTO

Fukuyama goto ali koto je glasbilo s 13 strunami in zvočnico, proizvedeno v mestu Fukuyama. Dandanes v Fukuyami proizvedejo približno 70 procentov vseh Japonskih koto, kar povsem ustreza dejstvu, da je bil obalni razgled tega mesta inspiracija za eno izmed najbolj znanih pesmi za koto, Pomladno morje (*Harumi no Umi*). Fukuyama goto niso znani samo po svojemu vrhunskemu zvoku, ampak tudi po veličastni dekoraciji in lepoti lesne teksture. Cenjeni so tudi kot najboljši koto narejen na Japonskem. Izmed tradicionalno narejenih glasbil je na Japonskem edino Fukuyama goto priznan kot tradicionalna obrt. Izdelan je iz kvalitetnega lesa pavlovnija in v notranjosti izklesan z motivi, kot so črte ali cikcak, kar izboljša kvaliteto zvoka. Najbolj znan motiv na zunanosti pa je izrez lista konoplje, ki ga najdemo predvsem na najboljših glasbilih.

NARAVA

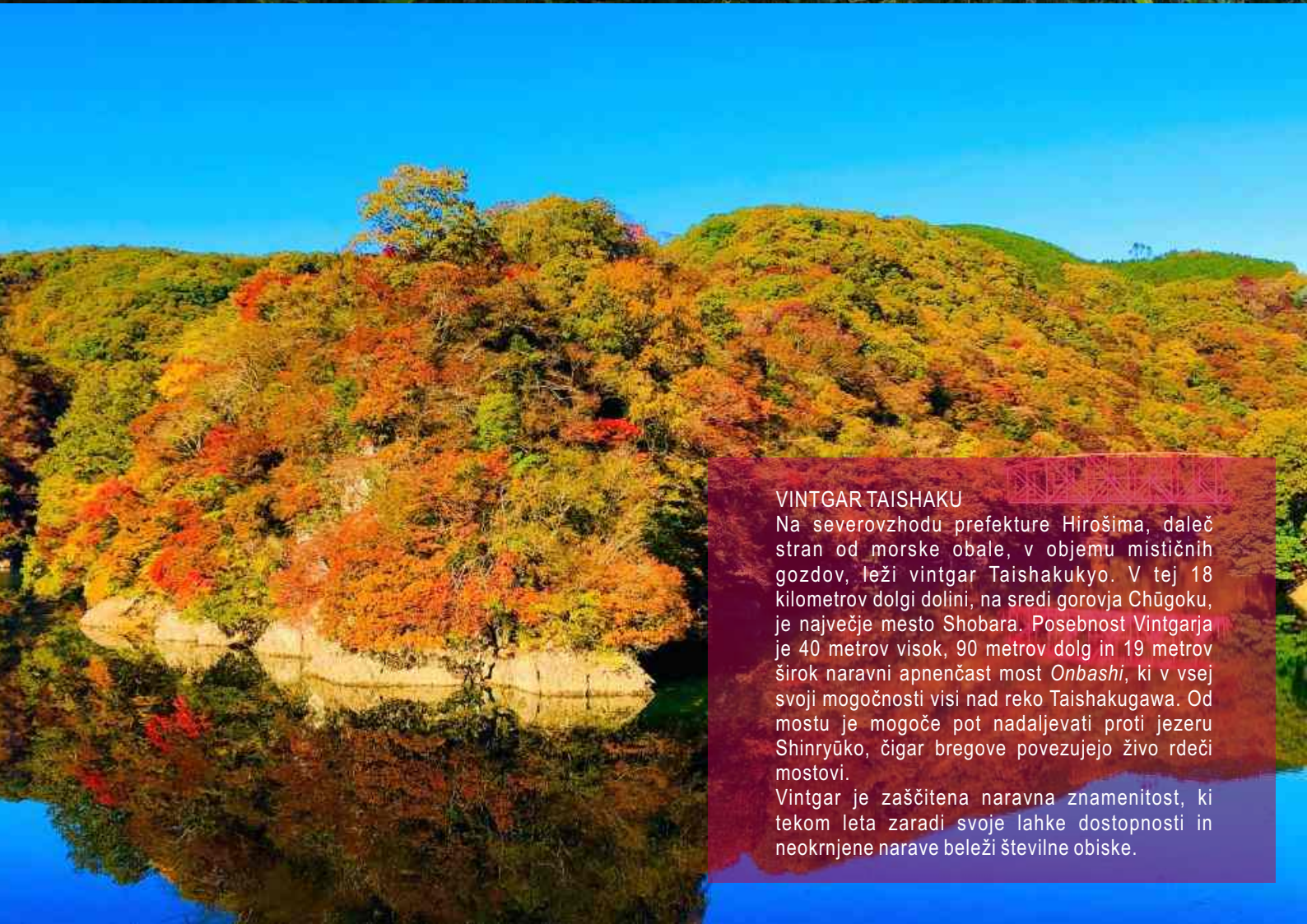
GORAMISEN

Gora Misen je s svojimi 535 metri n.v. najvišji vrh otoka Itsukushima, znanem tudi po imenu Miyajima, in velja za sveto goro, ki jo prekriva neokrnjen pragozd. Do vrha so speljane tri shojene gorske poti, obisk pa je možen tudi z vzpenjačo. Poleg znanega svetišča Itsukushima ob vznožju gore, se okoli nje in na njej nahajajo tudi drugi sveti objekti, med katerimi velja izpostaviti budistični tempelj *Daishoin*, ki leži obdan z javorjevimi drevesi na samem vrhu gore Misen. Pravijo, da ga je v začetku 9. stoletja dal zgraditi sam menih Kobo Daishi, cenjeni menih budistične sekte *Shingon*. Slednji naj bi prižgal ogenj v sobi duhovnega plamena *Reikado*, ki nepretrgoma gori še danes. Na otoku najdemo tudi pet nadstropno rdečo pagodo *Gojunoto* iz leta 1407.

VINTGAR SANDANKYO

Kristalno čiste vode, bujni gozdovi, osupljivi slapovi in jame. Vse te naravne lepote privabljajo obiskovalce v vintgar Sandankyo jeseni, ko lahko tam pohajkujejo, in poleti, ko se lahko v reki tudi ohladijo. V toplejših mesecih vas v osrčje doline popelje ladja, tisti bolj avanturistični, pa si lahko najamete tudi kanuje ali supe in sami odveslate na potep. Priporočamo ogled slapov Sandan-no-taki, Aka-daki ter zajetje Kurofuchi, s smaragno zeleno vodo, ki je tako čista, da se vidi vsak kamen, ki kroji strugo.

VINTGAR TAISHAKU

Na severovzhodu prefekture Hirošima, daleč stran od morske obale, v objemu mističnih gozdov, leži vintgar Taishakukyo. V tej 18 kilometrov dolgi dolini, na sredi gorovja Chūgoku, je največje mesto Shobara. Posebnost Vintgarja je 40 metrov visok, 90 metrov dolg in 19 metrov širok naravni apnenčast most *Onbashi*, ki v vsej svoji mogočnosti visi nad reko Taishakugawa. Od mostu je mogoče pot nadaljevati proti jezeru Shinryūko, čigar bregove povezujejo živo rdeči mostovi.

Vintgar je zaščitena naravna znamenitost, ki tekom leta zaradi svoje lahke dostopnosti in neokrnjene narave beleži številne obiske.

OKUNOSHIMA

Okunoshima je mini otok v japonskem Notranjem morju, katerega obseg meri samo 4,3 km. Otok je kot del narodnega parka namenjen počitku in rekreaciji, zato ga poleti obišče več kot 100.000 užitka željnih turistov. Zaradi svojih ljubkih stalnih prebivalcev – tam prebiva okoli 300 divjih zajcev – otok imenujejo tudi *Usagishima* oz. Zajčji otok, ki privablja vedno več turistov, ki želijo dan preživeti v njihovi družbi. Otok pa skriva tudi manj prijetne spomine, saj je bila tam leta 1929 ustanovljena skrivna tovarna kemičnega plina, kjer so proizvedli okoli 6000 ton bojnih plinov. Danes na njenem mestu stoji muzej, ki so ga odprli leta 1988.

PARK SHUKKEIEN

Nedaleč stran od Spominskega parka miru Hirošima, tik ob reki, leži park Shukkeien, ki ob vročih dneh nudi senco in hlad vsem počitka željnim. V začetku 17. stoletja ga je zasnoval arhitekt Asano Nagaakira za cesarski dvor, njegov lastnik pa je bil sam cesar Meiji. Šele leta 1940, ko je cesarski dvor park daroval mestu Hirošima, so ga odprli za javnost. Po bombnem napadu so ga odprli šele leta 1951, ko so ga restavrirali in mu povrnili originalno podobo.

TEMPELJ MITAKIDERA

Severozahodno od mesta Hirošima leži eden lepše ležečih budističnih templjev Mitakidera. Zgradili so ga leta 809. Tempelj, ki leži ob vznožju gore Mitaki, obdaja bujna narava, čudovita javorjeva in češnjeva drevesa in trije slapovi. Po vojni so morali tempelj rekonstruirati, pri čemer so ohranili prvotno podobo, iz prefekture Wakayama pa so dobili v dar posebno rdeče obarvano dvonadstropno pagodo *Tahôtô*, v kateri se nahaja kipec Bude Amida. Del vode, ki se pretaka v okolici templja, vsako leto darujejo v času obreda v spomin na žrtve druge svetovne vojne.

TURIZEM

OTOK MIYAJIMA

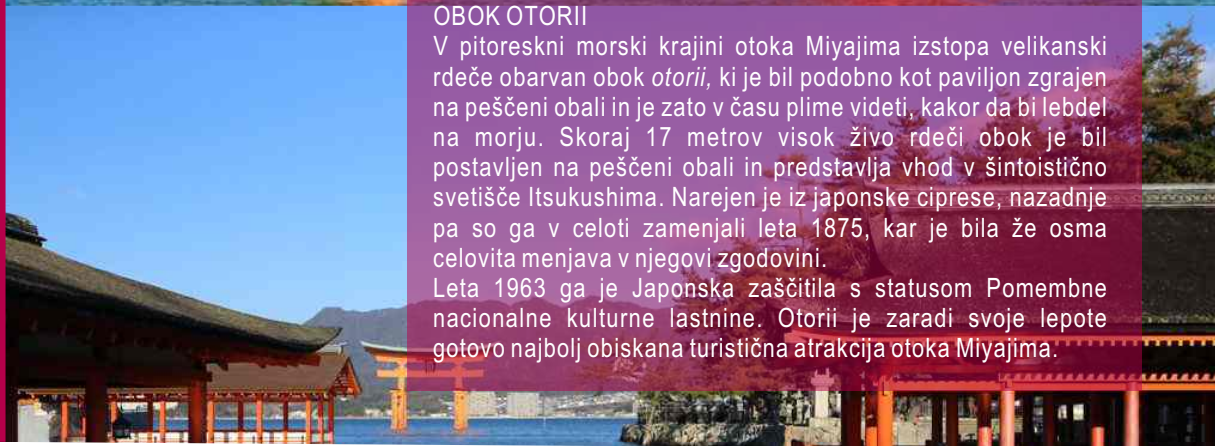
Otok Miyajima oz. Itsukushima, velik 30 kvadratnih kilometrov, ki leži nedaleč stran od mesta Hirošima v zalivu Hirošima, je poznan po svoji prelepi morski krajini. To krasijo tradicionalni japonski elementi, ki so nastali izpod spretnih rok lokalnih tesarskih mojstrov. Zaradi mnogih verskih objektov in struktur, kot sta na primer poznano svetišče Itsukushima in tempelj Daishoin, ter svete gore Misen, velja za sveti kraj. To je mogoče razbrati že v samem imenu otoka, ki bi ga lahko prevedli kot *otok svetišč*. Otok pa je poznan tudi po prostoživečih srnah in opicah, ki nudijo gostoljubnost ljudem le kadar se jim to zahoče.

OBOK OTORII

V pitoreskni morski krajini otoka Miyajima izstopa velikanski rdeče obarvan obok *otorii*, ki je bil podobno kot paviljon zgrajen na peščeni obali in je zato v času plime videti, kakor da bi lebdel na morju. Skoraj 17 metrov visok živo rdeči obok je bil postavljen na peščeni obali in predstavlja vhod v šintoistično svetišče Itsukushima. Narejen je iz japonske ciprese, nazadnje pa so ga v celoti zamenjali leta 1875, kar je bila že osma celovita menjava v njegovi zgodovini.

Leta 1963 ga je Japonska zaščitila s statusom Pomembne nacionalne kulturne lastnine. Otorii je zaradi svoje lepote gotovo najbolj obiskana turistična atrakcija otoka Miyajima.

SVETIŠČE ITSUKUSHIMA

Svetišče Itsukushima je posvečeno šintoističnim princesam *Ichikishimahime*, *Tagorihime* in *Tagitsuhome*. Prvi zapisi svetišča segajo v leto 811, vendar predvidevajo, da so prvo svetišče na tem mestu zgradili že v 6. stoletju. Današnje harmonično oblikovano in do zadnjega detajla dodelano podobo pa je dobilo v 13. stoletju. Razteza se na 431 hektarih, sestavlja pa ga 17 zgradb in 3 religiozne strukture ter del gozda na gori Misen in morskega pasu pred svetiščem. Itsukushima ima zaradi svoje estetske in zgodovinske vrednosti status nacionalnega zaklada ter status Unescove svetovne dediščine.

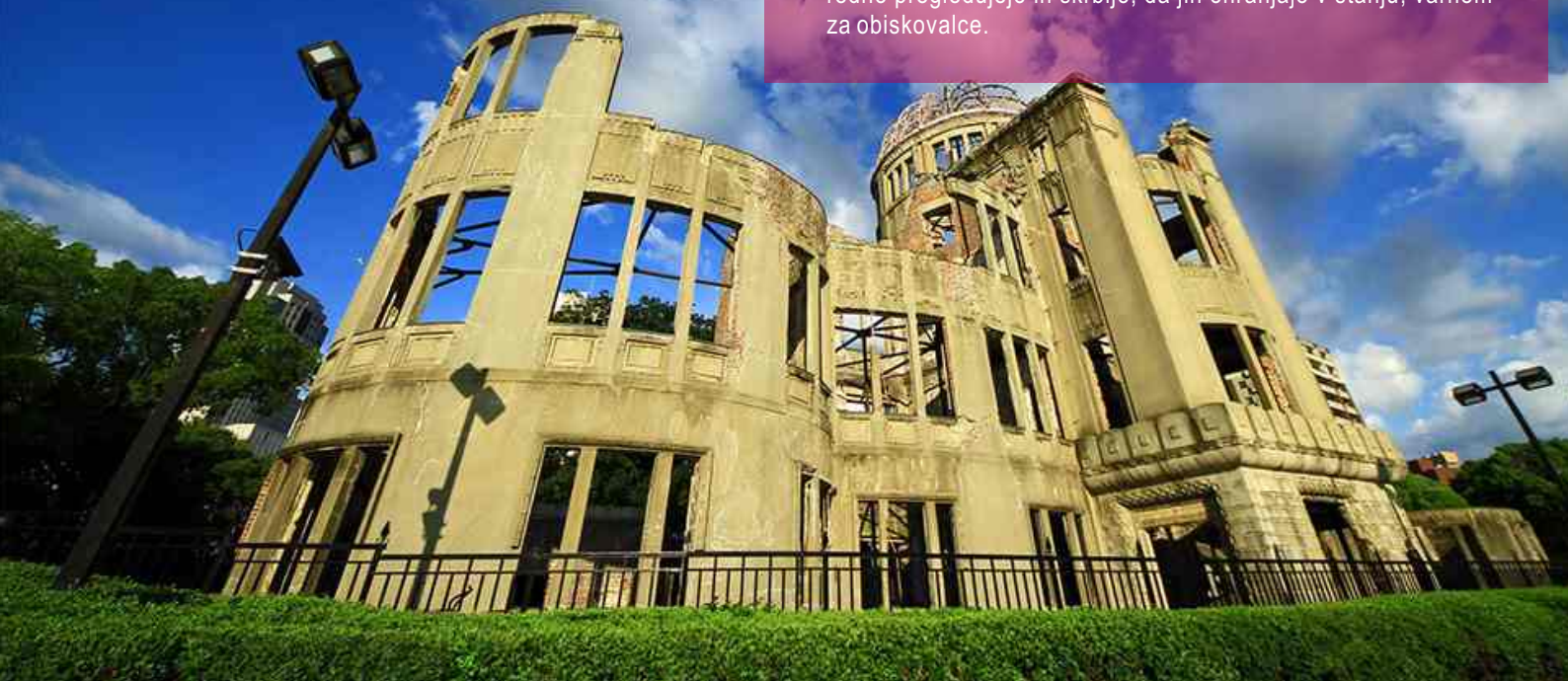

PLES BUGAKU IN GLEDALIŠČE NŌ V SVETIŠČU ITSUKUSHIMA

Sestavni del svetiščnega kompleksa Itsukushima je poleg oboka otorii, glavne dvorane *Honden*, daritvene sobe *Heiden* in molitvene sobe *Haiden* tudi oder *Takabutai*, ki so ga uporabljali za uprizarjanje tradicionalnih plesov in gledališč bungaku, kagura, nō itd. Le-te še danes uprizarjajo v času ljudskih festivalov imenovanih *matsuri*. Posebej lepo doživetje je v času plime, ko se zdi, da oder plava na vodi, ali zvečer, ko nastopajo v soju luči.

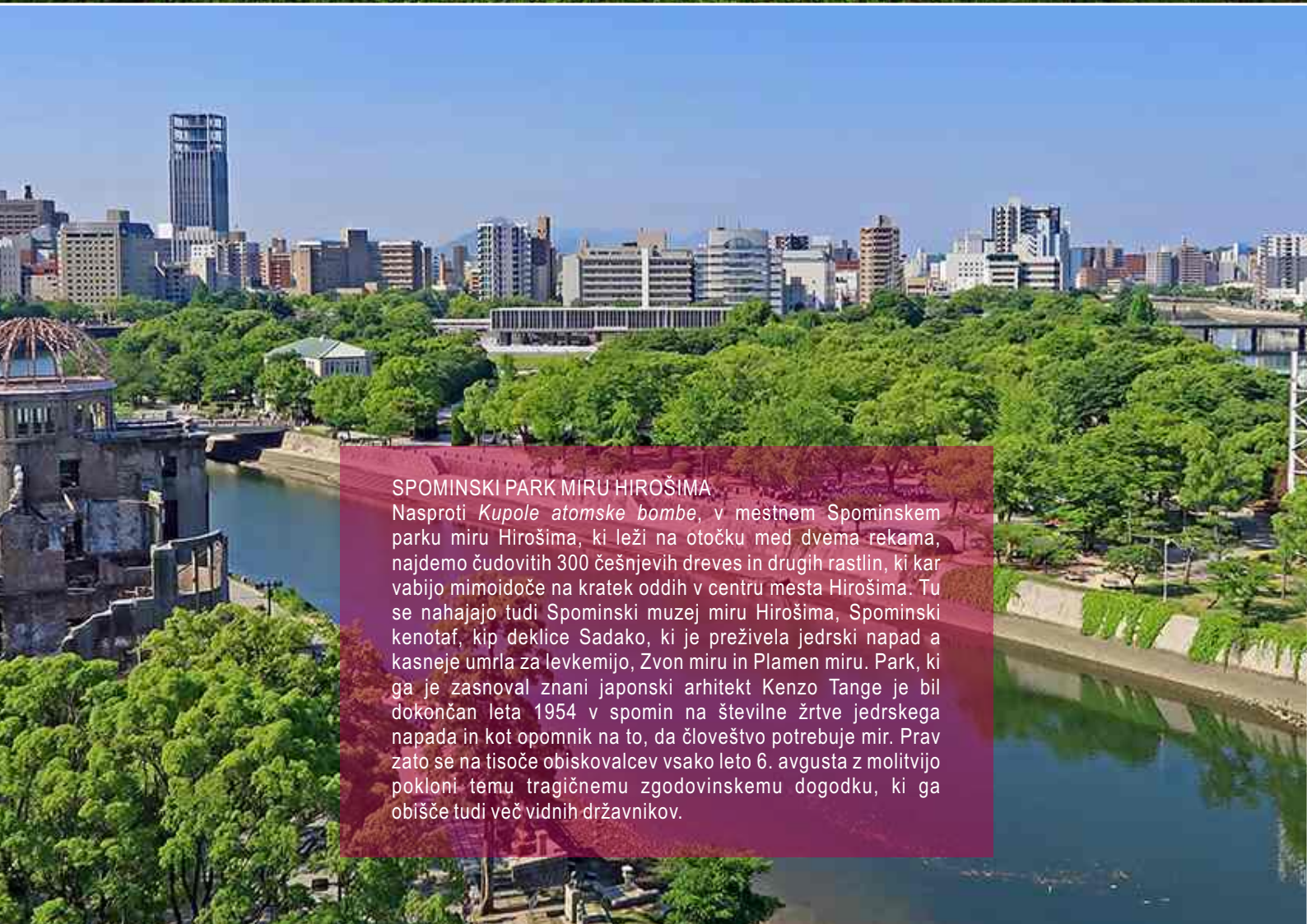
KUPOLAATOMSKE BOMBE GENBAKU DOME

Stavbo, ki jo danes poznamo kot *Genbaku Dome* ali *kupolo atomske bombe*, je leta 1914 zasnoval češki arhitekt, uporabljali pa so jo kot promocijsko industrijsko dvorano mesta Hirošima. Ker je bila stavba oddaljena le 160 metrov od hipocentra jedrskega napada iz leta 1945, so vsi prisotni umrli, stavba pa je bila poškodovana do današnjih ruševin. Ker je to edina stavba, ki je preživela jedrski napad v neposredni bližini hipocentra, so domačini poskrbeli, da se je ohranila do danes. Leta 1996 so ji dodelili status Unescove svetovne dediščine, kar je še poudarilo pomen tega opomnika Hirošimi, kot »mestu miru« in svetovni javnosti, kako nesmiselne so vojne. Ruševine redno pregledujejo in skrbijo, da jih ohranjajo v stanju, varnem za obiskovalce.

SPOMINSKI PARK MIRU HIROŠIMA

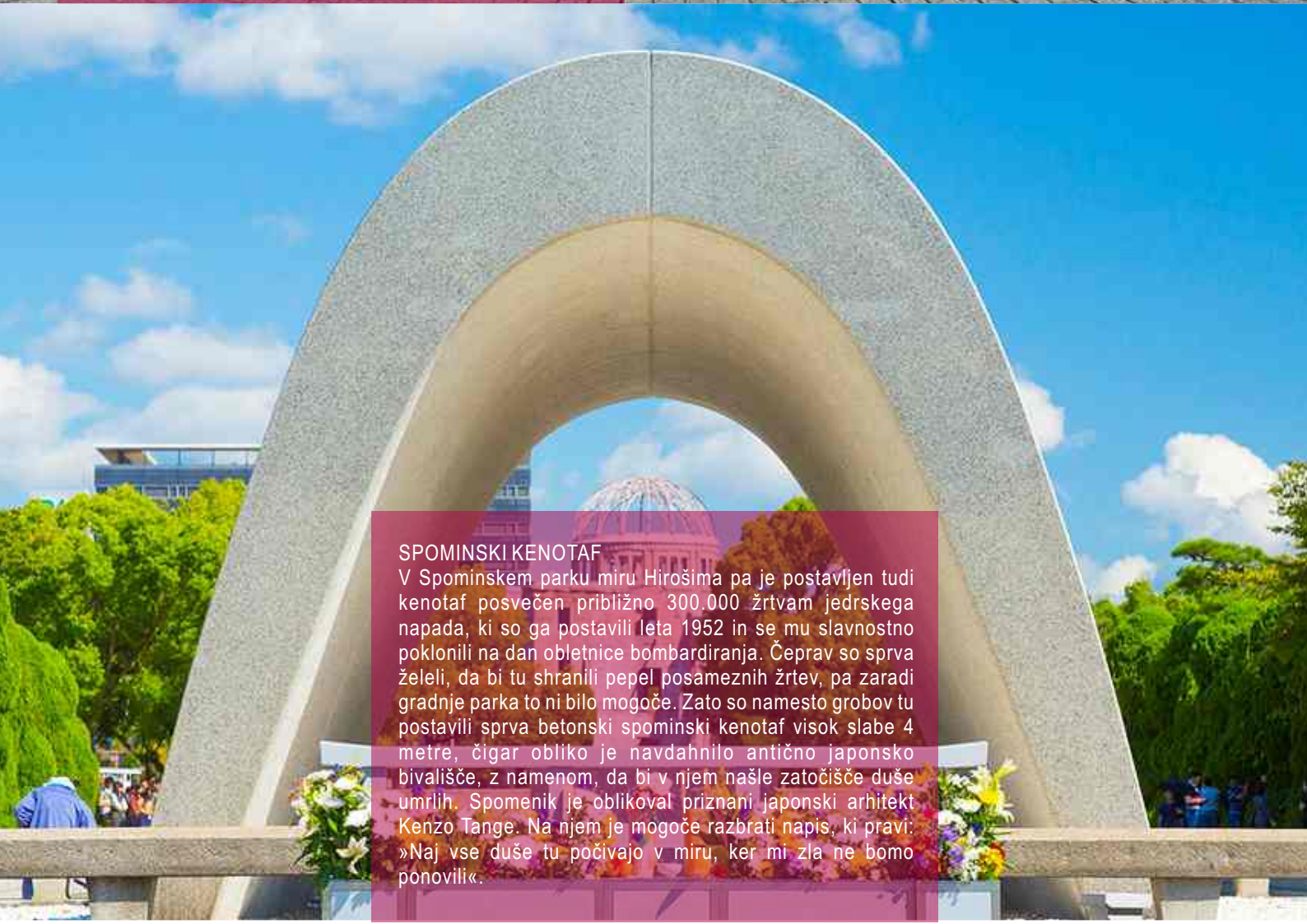
Nasproti *Kupole atomske bombe*, v mestnem Spominskem parku miru Hirošima, ki leži na otočku med dvema rekama, najdemo čudovitih 300 češnjevih dreves in drugih rastlin, ki kar vabijo mimoidoče na kratek oddih v centru mesta Hirošima. Tu se nahajajo tudi Spominski muzej miru Hirošima, Spominski kenotaf, kip deklice Sadako, ki je preživela jedrski napad a kasneje umrla za levkemijo, Zvon miru in Plamen miru. Park, ki ga je zasnoval znani japonski arhitekt Kenzo Tange je bil dokončan leta 1954 v spomin na številne žrtve jedrskega napada in kot opomnik na to, da človeštvo potrebuje mir. Prav zato se na tisoče obiskovalcev vsako leto 6. avgusta z molitvijo pokloni temu tragičnemu zgodovinskemu dogodku, ki ga obišče tudi več vidnih državnikov.

SPOMINSKI MUZEJ MIRU HIROŠIMA

Spominski muzej miru Hirošima je sprejel prve goste leta 1955, namen muzeja pa je še danes ta, da pokaže svetu grozote, ki jih prinese vojna. V njem najdemo ostanke, ki pričajo o grozovitem jedrskem napadu na Hirošimo iz leta 1945 in zgodbe ljudi, ki jih je dogodek zaznamoval. Prvo vodilo muzeja je zavzemati se za svetovni mir in ukinitv vsega jedrskega orožja. Sama stavba muzeja je razdeljena na dva dela - na vzhodni del in na glavno stavbo kjer najdemo pričevanja, pisma, zapise, fotografije in objekte, ki so pripadale žrtvam in preživelim bombnega napada. V spominski dvorani, v središču katere stoji spomenik z uro napada - 8.15, je mogoče žalovati za žrtvami in moliti za mir.

SPOMINSKI KENOTAF

V Spominskem parku miru Hirošima pa je postavljen tudi kenotaf posvečen približno 300.000 žrtvam jedrskega napada, ki so ga postavili leta 1952 in se mu slavnostno poklonili na dan obletnice bombardiranja. Čeprav so sprva želeli, da bi tu shranili pepel posameznih žrtev, pa zaradi gradnje parka to ni bilo mogoče. Zato so namesto grobov tu postavili sprva betonski spominski kenotaf visok slabe 4 metre, čigar obliko je navdahnilo antično japonsko bivališče, z namenom, da bi v njem našle zatočišče duše umrlih. Spomenik je oblikoval priznani japonski arhitekt Kenzo Tange. Na njem je mogoče razbrati napis, ki pravi: »Naj vse duše tu počivajo v miru, ker mi zla ne bomo ponovili«.

PLAMEN MIRU IN ZVON MIRU

Plamen miru je oblikoval Kenzo Tange leta 1964. Stojalo plamena predstavljata dve roki, ki sta prislonjeni druga ob drugo, tako da dlani gledata odprti v nebo. Kot ostali spomeniki v Spominskemu parku miru tudi ta predstavlja boj mesta Hirošima, da bi dosegli svetovni mir. Plamen so prižgali leta 1964 in pravijo, da nepretrgoma gori vse do današnjih dni. Ugasnili ga bodo šele, ko bodo dosegli svoj cilj - svetovna prepoved uporabe jedrskega orožja.

ARHITEKT KENZO TANGE

Svetovno priznani in večkrat nagajeni Kenzō Tange (1913–2005) velja za enega najodličnejših japonskih arhitektov. Leta 1987 so mu za delo podelili Pritzkerjevo nagrado za arhitekturne dosežke. Vsestranski gospod, ki se je med drugim ukvarjal z urbanim planiranjem, pisanjem in poučevanjem, se je rodil leta 1913 na japonskem otoku Shikoku, nato pa je od leta 1935 dalje študiral arhitekturo na Univerzi v Tokiu, kjer je leta 1946 ustanovil svoj laboratorij. Pri zasnovi Spominskega centra miru in parka miru Hirošima je upošteval simboliko jedrske tragedije in japonske tradicionalne kulture, ki ju je nato uspešno preoblikoval in umestil v moderno obliko svojega arhitekturnega dizajna. Njegovo delo v rodni državi je vzbudilo pozornost svetovne javnosti in mu odprlo vrata v svet. Zato je imel veliko priložnosti, da se je preizkusil tudi pri projektih v Evropi in drugje po svetu.

SPOMINSKA SLOVESNOST IN SPUST LAMPIJONČKOV ZA MIR V HIROŠIMI

Vsako leto 6. avgusta v spominskem parku za mir v Hirošimi poteka spominska slovesnost za žrtve atomske bombe z željo po ohranjanju svetovnega miru. Natanko ob 8.15 se vsako leto povsod v mestu začnejo oglašati zvonovi templjev in sirene, meščani pa se poklonijo z minuto molka. Dogodek v spominu ohranja zavedanje o grozotah ob številnih izgubah in še danes trajajočih posledicah, ozavešča o posledicah jedrskega orožja ter sporoča veliko upanje za mir. V večernih urah lahko obiskovalci svoje želje za mir napišejo na lampijončke in jih spustijo po reki Motoyasu, ki teče mimo spomenika miru (kupole Genbaku). Dogodka se udeležujejo tako pomembni gosti kot obiskovalci od vsepovsod, zato je toliko bolj pomemben občutek toplote, ki jo ustvarja 10.000 in več lampijončkov. Letošnja, 75. spominska slovesnost, je potekala v omejenem krogu ljudi, spusta lampijončkov pa niso izvedli.

OGNJEMET NA VODI NA OTOKU MIYAJIMA

Poletno obdobje na Japonskem zaznamujejo številni ognjemeti, pri čemer je ognjemet na otoku Miyajima toliko bolj zanimiv, saj se dogaja na vodi. Za ognjemet uporabijo okrog 5.000 pirotehničnih sredstev, približno 200 jih spustijo iznad morja in ustvarjajo čudovit odsev na gladini. Mnogi si ognjemet ogledajo tudi z obale nekoliko oddaljenih mest Hatsukaichi in Hirošima, ali s krova številnih ladij. Ognjemet spreminja barvo in oblike ter upodablja poznane like, ki se navezujejo na izbrano temo. Festival, ki si ga vsako leto ogleda okrog 300.000 ljudi so letos zaradi epidemije odpovedali.

OVTSRADOPOSG

Industrijo prefektуре Hirošima zaznamuje večinoma proizvodnja, oziroma pomembna podjetja s področja ladjedelništva, železarstva in avtomobilske industrije, kot tudi obetavna podjetja na področju energetike, mehanske in elektronske industrije. Prefektura že 13 let dosega najvišjo vrednost proizvodnje v regijah Chūgoku, Shikoku in Kyūshū, zato velja, da je Hirošima poslovno središče regije. Konkurenčna prednost so nedvomno sodobne tehnologije in gosta mreža prometnih povezav, kar omogoča visok tržni delež na državni ravni.

KORPORACIJA IN MUZEJ VOZIL MAZDA

V mestu Hirošima ima svoj sedež korporacija Mazda Motor, ki je del skupine Sumitomo. Korporacija, ki danes izdeluje osebna vozila, tovornjake in avtobuse se je razvila iz podjetja, ki je izdelovalo plutovinaste zamaške, ki mu je zaradi z gorovjem zaščitene lege uspelo ubežati katastrofi atomske bombe. Po ustanovitvi leta 1920, so leta 1929 predstavili prvo motorno vozilo - prototip motornega kolesa. Izdelali so vsega skupaj 30 dvokolesnikov, nato pa so se leta 1931 preusmerili v proizvodnjo trikolesnikov. Proizvodnjo dostopnih tovornih trikolesnikov so obudili že nekaj mesecev po tragediji atomske bombe in s tem doprinesli k obnovi mesta, saj se je povečala potreba ljudi po prenašanju večje količine stvari. Avtomobilski navdušenci imajo danes možnost izvedeti več o zgodovini, razvoju in proizvodnji Mazdinih vozil v Mazda muzeju, kjer je med drugim razstavljenih 30 zgodovinskih modelov. Leta 1960 so predstavili prvo osebno vozilo R360 kupe, ki je bil zaradi nizke cene prebivalstvu dostopen in takoj postal najbolj prodajani avtomobil na Japonskem.

BOJNA LADJA YAMATO

Bojno ladjo Yamato so izdelali v mestu Kure in še danes velja za eno največjih in najmočnejših bojnih ladij na svetu. Skupaj z ladjo Musashi je bila izdelana po naročilu japonske cesarske vojne mornarice. Težka je bila 72.800 ton in imela devet topov premera 46 centimetrov - največjih topov, kar so jih kadarkoli vgradili na bojno ladjo. S svojo veličino, hitrostjo in močjo je simbolizirala japonsko bojevitost proti nasprotniku in predstavljala tehnološki dosežek japonske cesarske vojne mornarice. Skupaj z več tisoč glavo posadko je bila zaradi premajhne zračne podpore in omejenosti z gorivom potopljena 7. aprila 1945 v protiofenzivi na otočju Okinawa. Pomanjšano repliko bojne ladje si je mogoče ogledati v pomorskem muzeju mesta Kure (Muzej Yamato).

UNIVERZA V HIROŠIMI

UNIVERZA V HIROŠIMI

Leta 1929 so se izobraževalni programi v Hirošimi združili v Univerzo za literaturo in znanost. V skladu z zakonom o ustanovitvi nacionalnih šol po drugi svetovni vojni je bila Univerza v Hirošimi ustanovljena 31. maja 1949. Takrat jo je sestavljalo šest fakultet: Fakulteta za pisanje, Pedagoška fakulteta, Fakulteta za politologijo in ekonomijo, Naravoslovna fakulteta, Tehniška fakulteta in Fakulteta za ribištvo in živali, danes pa univerza nudi dvanajst dodiplomskih študijev v naravoslovnih, humanističnih in družbenih vedah. Univerza v Hirošimi je leta 1953 razširila svoj izobraževalni program, tako da je ustanovila medicinsko fakulteto in dodala podiplomske študije. Temu je leta 1963 sledil še Raziskovalni inštitut za radiobiologijo in medicino, zasnovan za preučevanje vpliva jedrskega sevanja in razvoj praktičnih ukrepov za izboljšanje življenja več deset tisoč preživelih po eksploziji atomske bombe. Druga raziskovalna središča so namenjena področjem, ki segajo od zgodnjega otroškega izobraževanja in znanosti o miru do regionalne geografije in morske biologije.

Leta 2020 so študenti in člani univerze ustvarili simbol feniksa in maskoto Hirotyja, da bi povezali univerzo s svojimi pripadniki in širili informacije o posebnostih Univerze v Hirošimi. Prav zaradi tega, ker se je univerzi uspelo dvigniti iz pepela uničenja po opustošenju jedrske bombe, je kot svoj simbol izbrala feniksa.

LITERATURA

KEIJI NAKAZAWA

Bosonogi Gen (Hadashi no Gen) je manga s protivnojn tematiko, ki jo je na podlagi svoje izkušnje atomske bombe ustvaril Keiji Nakazawa, manga umetnik iz mesta Hirošima. Za tematiko vezano na tragedijo atomske bombe se je odločil po smrti svoje matere, ki jo je povzročila bolezen zaradi radioaktivnega sevanja. Njegovo delo ni prepoznano samo skozi mange, ampak tudi skozi filme, animeje, mjuzikale in televizijske nadaljevanke.

Glavna lika Gen Nagaoka in Ryuta se neizmerno trudita preživeti v turbulentnem času med koncem vojne za Tihi ocean in obdobjem po vojni. Kljub resni protivnojni tematiki je vključenih tudi nekaj humorističnih elementov.

Čeprav je manga poznana po grozovitem prikazu življenj preživelih takoj po tragediji, avtor pravi, da je bila vsebina prilagojena, zaradi objave v otroški reviji, saj je bila situacija dejansko bolj grozna, in zato si želi, da bi se ljudje skozi to mango zavedli strašnosti jedrskega orožja.

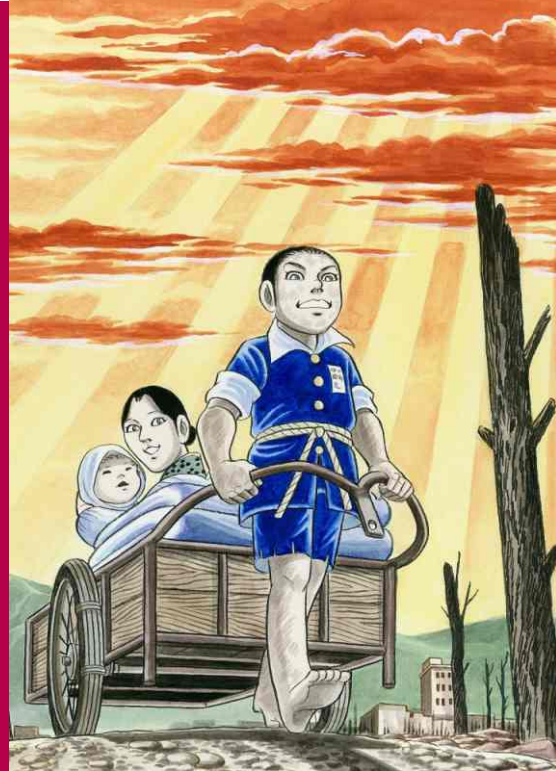
Čeprav je bila manga prevedena v več kot 12 jezikov in uživa priznanje povsod po svetu, na Japonskem obstajajo določeni kritični pogledi na to, da otroci berejo o političnih stališčih in o tem, kako je predstavljena japonska vojska. Je pa manga kljub temu dobro gradivo, ki da ljudem misliti o atomski bombi in vojni.

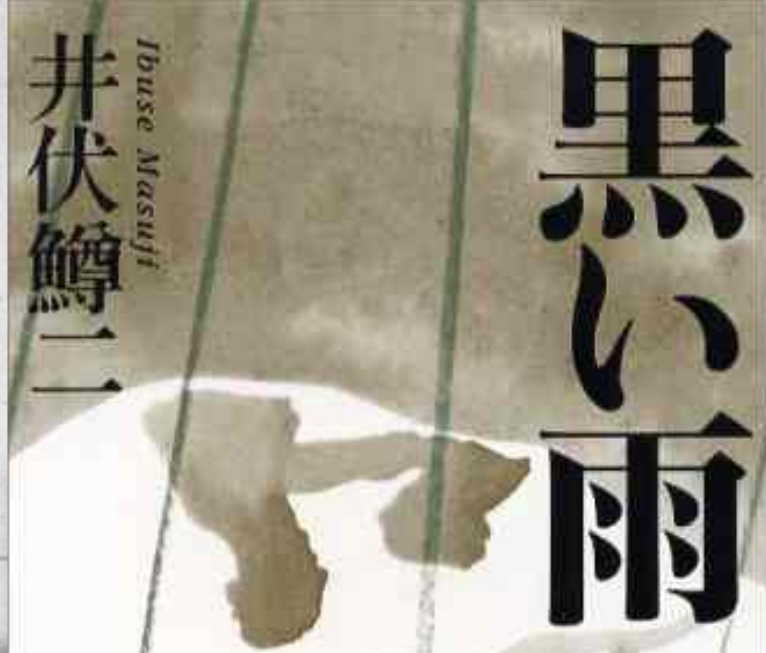
MIHARA MITSUKAZU

Mitsukazu Mihara, rojena 17. oktobra 1970 v Hirošimi, je vplivna japonska ilustratorka, ki je s svojimi slikami, zlasti ilustracijami naslovnih prvih osmih izdaj revije Gothic & Lolita Bible, vplivala na razvoj stila gotske lolite na Japonskem. To je stil oblačenja, na katerega so močno vplivala viktorijanska oblačila in slog iz obdobja Rokoko.

TAITO KUBO

Taito Kubo je japonski ustvarjalec mang, rojen 26. junija 1977 v Hirošimi. Najbolj poznan je po mangi Bleach, ki jo je začel izdajati v reviji Shonen Jump leta 2001, končala pa se je 4. novembra 2016. Leta 2005 je zmagala na natečaju Shogakukan Manga Award. Leta 2004 so po mangi pričeli predvajati še anime, ki je trajal 7 let in vseboval 366 epizod. Zgodba sledi dogodivščinam divjega najstnika Ichiga Kurosakija, ki podeduje usodo svojih staršev, potem ko pridobi moči shinigamija, dobesedno "Boga smrti". Njegove novonastale sposobnosti so ga prisilile, da prevzame naloge obrambe ljudi pred zlimi duhovi in vodenje duš v naslednje življenje.

MASUJI IBUSE

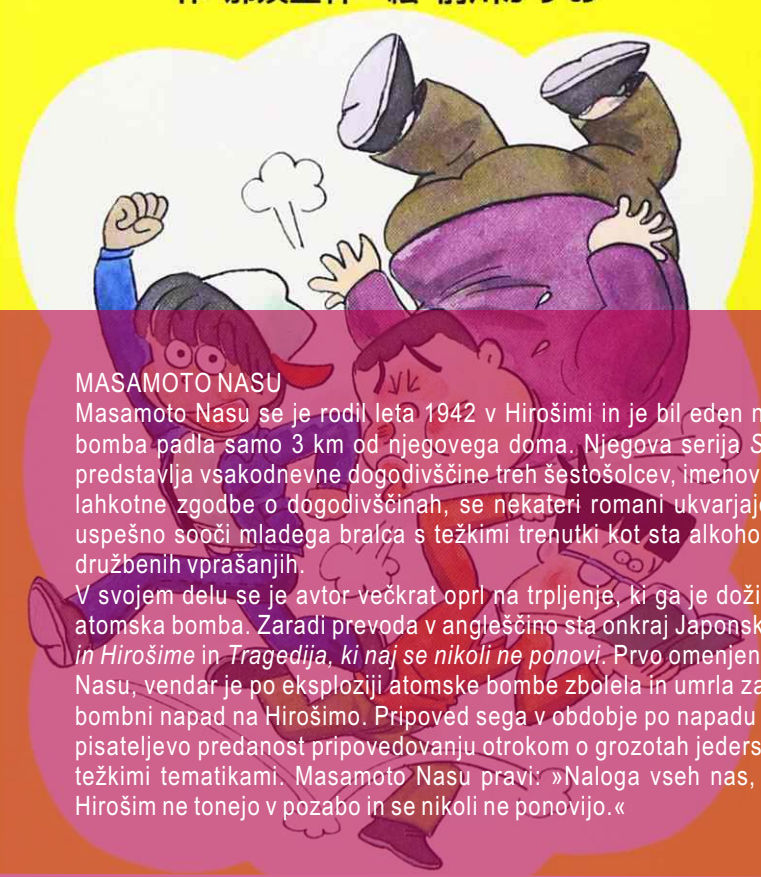
Masuji Ibuse je bil pisatelj, rojen leta 1898 v vasi Kamo (del današnje Fukuyame v prefekturi Hirošima). Ena izmed njegovih mojstrov in je roman *Črni dež* (*Kuroi ame*), ki temelji na zgodovinskih dejstvih tragedije v Hirošimi in popelje bralca v vsakdanjik družine, ki je zaradi sevanja utrpela zdravstvene posledice.

V knjigi se dnevniški zapisi Shizumeja Shigematsuja in ostalih likov iz Hirošime v času od 6. do 15. avgusta 1945 prepletajo z zgodbami iz sedanjega časa. Sedanji čas romana je postavljen več let po katastrofi, ko Shigematsu in njegova žena Shigeko postaneta skrbnika njune nečakinje Yasuko, in ji morata najti ustreznega moža. Roman se začne s pripovedjo o tem, da so ji predhodno že trikrat neuspešno poskusili najti moža, a je vedno prevladal dvom v njeno zdravlje, ker je bila izpostavljena »črnemu dežju« - sajastemu dežju, ki ga je ustvaril ognjeni vihar. Glavna zaskrbljenost skozi vso zgodbo se torej navezuje na radiacijsko bolezen. Shigematsu se v svojih dnevniških zapisih trudi ovreči njeno bolezen, vendar je na koncu jasno, da Yasuko res trpi za posledicami »črnega dežja«.

Glede na intervjuje in zapise dejanskih preživelih, so nekateri kritiki roman označili kot »brezčuten« in »odmaknjen«. Ne glede na to pa je dokumentarni slog pisanja Ibuseju omogočil, da je predstavil japonsko navado in kulturo dokazovanja normalnosti v nenormalnih okoliščinah.

それいけ ズッコケ三人組

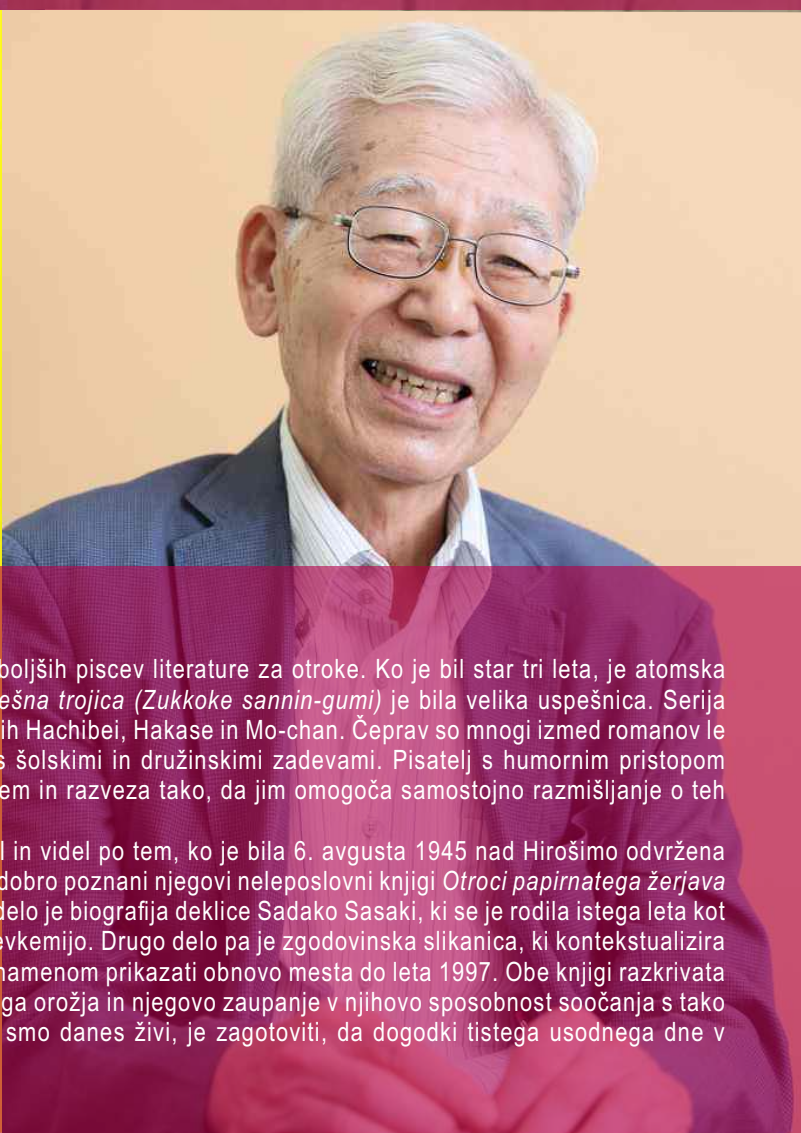
作・那須正幹 絵・前川かずお

MASAMOTO NASU

Masamoto Nasu se je rodil leta 1942 v Hirošimi in je bil eden najboljših piscev literature za otroke. Ko je bil star tri leta, je atomska bomba padla samo 3 km od njegovega doma. Njegova serija *Smešna trojica* (*Zukko-ke sannin-gumi*) je bila velika uspešnica. Serija predstavlja vsakodnevne dogodivščine treh šestošolcev, imenovanih Hachibei, Hakase in Mo-chan. Čeprav so mnogi izmed romanov le lahke zgodbe o dogodivščinah, se nekateri romani ukvarjajo s šolskimi in družinskimi zadevami. Pisatelj s humornim pristopom uspešno sooči mladega bralca s težkimi trenutki kot sta alkoholizem in razveza tako, da jim omogoča samostojno razmišljanje o teh družbenih vprašanjih.

V svojem delu se je avtor večkrat oprl na trpljenje, ki ga je doživel in videl po tem, ko je bila 6. avgusta 1945 nad Hirošimo odvržena atomska bomba. Zaradi prevođa v angleščino sta onkraj Japonske dobro poznani njegovi neleploslovni knjigi *Otroci papirnatega žerjava in Hirošime in Tragedija, ki naj se nikoli ne ponovi*. Prvo omenjeno delo je biografija deklice Sadako Sasaki, ki se je rodila istega leta kot Nasu, vendar je po eksploziji atomske bombe zbolela in umrla za levkemijo. Drugo delo pa je zgodovinska slikanica, ki kontekstualizira bombni napad na Hirošimo. Pripoved sega v obdobje po napadu z namenom prikazati obnovo mesta do leta 1997. Obe knjigi razkrivata pisateljevo predanost pripovedovanju otrokom o grozotah jedrskega orožja in njegovo zaupanje v njihovo sposobnost soočanja s tako težkimi tematikami. Masamoto Nasu pravi: »Naloga vseh nas, ki smo danes živi, je zagotoviti, da dogodki tistega usodnega dne v Hirošimi ne tonejo v pozabo in se nikoli ne ponovijo.«

KU — N A R — K A

MOMIJI MANJU

Momiji manju je lokalno pecivo v obliki lista japonskega javorja, ki ga prodajajo na Miyajimi tudi kot spominke, oziroma sladico, ki jo obiskovalci nesejo domov kot darilo za prijatelje. Testo je narejeno iz moke, jajc, sladkorja ter meda in kuhano na pari. Praviloma je polnjeno s pasto rdečega fižola, zadnje čase, pa so priljubljeni tudi drugi okusi, kot je jajčna krema, zeleni čaj in čokolada.

Prvi momiji manju je naredil Takatsu Tsunesuke za japonsko tradicionalno gostišče v Dolini javorjev ali *Momiji-dani* v poznem obdobju Meiji (1868–1912).

HIROŠIMA OKONOMIYAKI

O japonski slani palačinki, nekateri jo imenujejo tudi japonska pica, smo že pisali, vendar pa se je v Hirošimi razvila prav posebna oblika te jedi, ki jo je vredno predstaviti, še bolj pa poskusiti. Osnovne sestavine – jajca, moka, zelje, svinjina – so enaki kot pri osnovnem okonomiyakiju, vendar se sestavine v hirošimskem ne mešajo, ampak nalagajo. Najprej se na pekač dozira testo, nato ribji posip, zelje, koščki tempure, sesekljana mlada čebula, sojini vršički, svinjina, rezanci, jajce, na koncu pa še omaka za okonomiyaki in zdrobljene morske alge. Okonomiyaki se prileže kot vsakodnevni obrok ali pa kot poslastica na festivalih, ko jih mojstri pripravljajo v velikih količinah.

HIROŠIMATSUKEMEN

Hirošimski rezanci tsukemen so mrzli rezanci z raznimi dodatki, ki jih pomakamo v omako, ki je posebnost hirošimskih rezancev. Ko so kuhani, rezance shladijo v vodi, jih odcedijo in postrežejo s posebej pikantno omako, začinjeno s čilijem, vsak gost pa lahko naroči intenzivnost, ki mu ustreza. Priležejo se še dodatki, kot je mlada čebula, zelje, pečena svinjina in kuhano jajce.

OSTRIGE

Obalno območje zaliva Hirošima v japonskem Notranjem morju je še posebej mirno, zato je idealno za gojenje ostrig. K temu pripomore še voda, ki vsebuje obilo planktona, ter reka Ota-gawa, ki se izliva v zaliv in vsebuje jod. Prvi dokazi o prehranjevanju z ostrigami segajo v obdobje Jōmon (14.000 – 300 pr. n. št.). Ostrige na območju prefekture Hirošima sicer gojijo že okoli 450 let in tudi danes velja ta okoliš za največjega proizvajalca teh školjk na Japonskem. Priljubljene so v vseh oblikah – surove, na žaru, ocvrte ali kuhane.

Tej tradicionalni jedi je posvečen tudi Festival ostrig Miyajima, ki se vsako leto odvija v začetku februarja, ko so ostrige najbolj slastne. Osrednje dogajanje je postavljeno prav na glavni pomol Miyajime, zato dišeče vonjave ostrig na žaru privabijo tudi tiste obiskovalce, ki so se tja namenili iz drugih razlogov. Kulinarčna ponudba zajema ostrige na vse možne načine, eden izmed njih je *dote nabe* – obara z ostrigami.

ANAGO in ANAGO MESHI

Anago ali Ugor je vrsta morske jegulje, ki ga v prefekturi Hirošima uporabljajo kot glavno sestavino ene izmed njihovih tradicionalnih jedi. Pečeni ugor na rižu se imenuje *anago meshi*, izvira pa iz obdobja Meiji, ko so ga za ribiče in popotnike prodajali na postajah. Dandanes je to poslastica, za katero si je restavracija Fujitaya na otoku Miyajima prislužila tudi Michelinovo zvezdico. Tam kot glavno jed strežejo le *anago meshi*. Ena izmed bolj priljubljenih restavracij je tudi Anagomeshi Ueno na Miyajimi, kjer lahko kupite tudi anago meshi v bento škatlici in jo odnesete s seboj.

KREMNE ŽEMLJICE HATTENDO

Hattendo je japonska veriga pekarn s sedežem v mestu Mihara, v prefekturi Hirošima. Veriga, ustanovljena leta 1933, od novembra 2019 obratuje v 27 trgovinah na Japonskem in v tujini. Hattendo kremne žemljice, dodajajo jim tudi pridevnik "ultimativne", so na Japonskem tako priljubljene, da so razprodane precej preden se pekarne zaprejo. Žemljice so izredno mehke in puhaste, znotraj pa polnjene z bogato kremo, na voljo v petih okusih: jajčna krema, sveža smetana in krema, sladki fižol Azuki, zeleni čaj in čokolada.

Uredniški odbor Sanja Paradiž, Darja Hrvatina, Sara Naraglav, Reiko Sugiura, Andraž Lipovac, Sayaka Yamashita
Oblikovanje Sanja Paradiž

Uporabljene fotografije niso last Veleposlaništva Japonske v Sloveniji.

Ta izvod in arhiv najdete na spletni strani: https://www.si.emb-japan.go.jp/itpr_si/Zivljenje_na_Japonskem.html